

I Katedra i Klinika Chorób Oczu
Uniwersytetu Medycznego w Łodzi
Kierownik: Prof. dr hab. med. Wojciech Omulecki
90-153 Łódź, ul. Kopcińskiego 22, tel./fax: 042 6776800 / 801
e-mail:

**Ocena całokształtu dorobku naukowego i rozprawy habilitacyjnej
oraz osiągnięć w pracy dydaktyczno-wychowawczego i organizacyjnej
dr n. med. Małgorzaty Frankowskiej-Gierlak**

Przebieg pracy zawodowej i wykształcenie

Dr .n. med. Małgorzata Frankowska-Gierlak urodziła się 7 stycznia 1968 roku w Warszawie.

Dr .n. med. Małgorzata Frankowska-Gierlak ukończyła Wydział Lekarski III Akademii Medycznej w Moskwie w 1992, roku ramach wymiany naukowej pod auspicjami Akademii Medycznej w Łodzi. Równoważnik Dyplomu Lekarskiego został wydany przez Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej w dn. 22.09.1992r.)

Specjalizację I stopnia z okulistyki uzyskała w Warszawie w 1996 roku, w roku 2004 (Centralny Zarząd Służby Zdrowia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr 61/96 z dn. 04.11.1996r. i Departament Zdrowia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji Nr 13/2004 z dn. 22.11.2004r.).

W 2009 roku uzyskała stopień doktora nauk medycznych na podstawie rozprawy pt.: „Mikroinwazyjne jedno- i dwuetapowe leczenie operacyjne pacjentów z zaćmą wklajającą i współistniejącą jaskrą otwartego kąta” (Ministerstwo Kształcenia i Nauki Federacji Rosyjskiej dnia 16.01.2009r.)/105). Publiczna obrona rozprawy doktorskiej odbyła się w Instytucie MNTK Mikrochirurgii Oka im. akad. S. N. Fiodorowa w Moskwie. Opiekunem naukowym był prof. dr hab. Takchcidi CH. P. Nostryfikacja stopnia doktora nauk medycznych odbyła się na Uniwersytecie Medycznym w Łodzi.

Dr .n. med. Małgorzata Frankowska-Gierlak odbyła w Centralnym Szpitalu Klinicznym Akademii Medycznej w Warszawie. W latach 1994 - 1996 była młodszym asystentem Oddziału Okulistycznego i Polikliniki Centralnego Szpitala Klinicznego MSW i A w Warszawie. W tym samym oddziale, w latach 1996-2002, pełniła funkcję

asystenta. W latach 2002-2004 odbyła staż kliniczny, do II stopnia specjalizacji, w Instytucie Mikrochirurgii Oka im. S. Fiodorowa w Moskwie, w ramach urlopu naukowego w CSK MSWiA, udzielonego w celu odbycia wielokierunkowego stażu szkoleniowego. W latach 2005-2008 odbyła studia doktoranckie w Instytucie Mikrochirurgii Oka im. S. Fiodorowa w Moskwie, w ramach urlopu naukowego w CSK MSWiA. W latach 2009-2016 była pracownikiem naukowym Kliniki Chirurgii Soczewki i Korekcji Wewnątrzgałkowej w Instytucie Mikrochirurgii Oka im. S. Fiodorowa i tam gromadziła materiał do pracy habilitacyjnej. Od roku 2017 do chwili obecnej dr Małgorzata Frankowska-Gierlak jest starszym asystentem Oddziału Okulistycznego Centralnego Szpitala Klinicznego MSWiA w Warszawie.

Zainteresowania naukowe.

Dr Frankowska-Gierlak kontynuowała pracę naukową w Instytucie Mikrochirurgii Oka im. S. Fiodorowa w Moskwie. Praca w tej renomowanej placówce umożliwiła jej pogłębienie wiedzy i umiejętności oraz kontynuowanie badań rozpoczętych w trakcie studiów doktoranckich. Uzyskane wyniki pozwoliły na sformułowanie wniosków na temat obecności zespołu PEX w gałce ocznej, wymagające indywidualnego podejścia do procesu leczenia pacjentów z jaskrą i zaćmą. Współpraca z prof. Barinovem E.F. i jego zespołem z Kliniki Histologii, Cytologii i Embriologii Donieckiego Narodowego Uniwersytetu Medycznego zaowocowała wydaniem monografii „Patologia oka w zespole PEX” (Wydawnictwo «Oftalmologia», Moskwa, 2010, 156 str.). Wynikiem dalszej pracy, w latach 2009-2016, było opisanie zastosowania nowych metod w zakresie chirurgii zaćmy i jaskry, w tym w zabiegach łączonych, oraz wszczepów soczewek wewnątrzgałkowych, w tym soczewek ujemnych tzw. „rewersowych” stosowanych w oczach z wysoką krótkowzrocznością, soczewek fakijnych oraz soczewek typu RSP-3 stosowanych w oczach *afakijnych*.

W Instytucie Mikrochirurgii Oka w Moskwie dr Frankowska-Gierlak brała udział w projektach badawczo-klinicznych pod kierunkiem prof. dr hab. Zueva W.K., dotyczących wdrażania nowych typów soczewek wewnątrzgałkowych, nowatorskich instrumentów mikrochirurgicznych oraz opracowywaniu modyfikacji zabiegów fakoemulsyfikacji zaćmy w zależności od stanu wyjściowego oka operowanego, co znalazło odzwierciedlenie w wielu publikacjach naukowych. Przez cały okres pracy w Instytucie Mikrochirurgii Oka dr Frankowska-Gierlak była czynnym klinicystą i chirurgiem i była jedną z osób wdrażających opatentowaną i opracowaną przez nią zmodyfikowaną metodę operacyjną mikroinwazyjnej fakosklerektomii głębokiej.

Dr Frankowska-Gierlak była kierownikiem specjalizacji z zakresu okulistyki 5 lekarzy oraz promotorem pomocniczym 5 prac doktorskich.

W latach 2012-2016 prowadziła wykłady z zakresu diagnostyki i leczenia zachowawczego i chirurgicznego pacjentów z zaćmą i jaskrą w przebiegu zespołu pseudoeksfoliacji dla lekarzy specjalizujących się w okulistyce i na kursach doszkalających dla lekarzy okulistów, a także wykłady i zajęcia praktyczne w ramach międzynarodowych kursów leczenia chirurgicznego zaćmy i jaskry *Wetlab* dla lekarzy specjalistów w zakresie okulistyki. Prowadziła również wykłady dla studentów piątego i szóstego roku III Akademii Medycznej w Moskwie na temat etiologii, patomechanizmu rozwoju i leczenia jaskry w przebiegu zespołu pseudoeksfoliacji.

Od 2013 roku jest recenzentem kwartalnika *Oftalmochirurgia*. W 2017 roku ponownie podjęła pracę na Oddziale Okulistycznym CSK MSW i A w Warszawie. Swoje doświadczenia kliniczne i naukowe przekazuje szkoląc młodych lekarzy w ramach stażu specjalizacyjnego w dziedzinie okulistyki oraz w formie wykładów, zarówno w ośrodku macierzystym jak również na zjazdach i konferencjach poza nim. Praktyczne wnioski pracy badawczej i klinicznej są wykorzystywane w codziennej pracy Oddziału.

Tytuł osiągnięcia naukowego/artystycznego:

„Specyfika diagnostyki i leczenia pacjentów z zaćmą i jaskrą otwartego kąta w przebiegu zespołu pseudoeksfoliacji”.

Początkowe złogi materiału pseudoeksfoliacyjnego (PEM) mogą być wykrywane w UBM na strukturach strefy tęczówkowo-rzęskowej. W badaniu klinicznym zawsze towarzyszy im charakterystyczne rozproszenie barwnika na przedniej powierzchni tęczówki oraz objaw „koronki” w kącie przesączania. Dodatkowym wczesnym objawem klinicznym obecności zespołu PEX w gałce ocznej mogą być depozyty PEM widoczne przez zanikową tkankę tęczówki i pojedyncze ziarna barwnika na śródbłonku rogówki. Zdefiniowane objawy stanowią podstawę wczesnego rozpoznawania zespołu PEX w gałce ocznej i mają duże praktyczne znaczenie kliniczne. Pozwalają na wczesne rozpoznanie zespołu PEX w podstawowym badaniu okulistycznym w lampie szczelinowej. Do tej pory taka analiza porównawcza, pozwalająca udowodnić i zdefiniować wczesne objawy PEX w przedniej komorze, nie została przedstawiona w piśmiennictwie. Wyniki badań morfologicznych potwierdziły wiarygodność UBM w diagnostyce złogów PEM i zmian strukturalnych w przebiegu zespołu PEX.

Poszczególne etapy tych badań były szeroko prezentowane na wielu zjazdach międzynarodowych i zostały publikowane.

Osiągnięcie naukowe stanowi cykl 12 oryginalnych prac, opublikowanych w recenzowanych czasopismach. Łączny *Impact Factor* zgłaszany tych prac wynosi 5,4. Wymienione prace powstały po uzyskaniu stopnia doktora nauk medycznych.

Wykaz publikacji, wchodzących w skład osiągnięcia naukowego oraz oświadczenia współautorów, określające indywidualny wkład każdego z nich w powstanie poszczególnych publikacji, znajdują się w załączniku nr 8 przedstawionej dokumentacji. Pełne teksty prac umieszczone zostały w załączniku nr 6, a ich tłumaczenia na język polski w załączniku nr 7.

Osiągnięcia naukowe wchodzące w skład osiągnięcia naukowego:

1. Тахчиди Х.П., Агафонова В.В., Франковска-Герлак М.С., Баринов Э.Ф., Шацких А.В., Керимова Р.С., Гриценко О.А., Сулаева О.Н., Узунян Д.Г. Клинико-морфологические признаки начальных глазных проявлений псевдоэксфолиативного синдрома. Офтальмохирургия. 2011; 1:59-65. (Kliniczne i morfologiczne objawy oczne wczesnej manifestacji zespołu pseudoeksfoliacji (PEX) *Impact Factor* (IF)= 0,343 Wkład habilitantki w powstanie tej pracy polegał na pomysłach badania, opracowaniu założeń i koncepcji pracy, przeglądzie piśmiennictwa, udziale w zbieraniu danych, opracowaniu materiału i analizie statystycznej, interpretacji wyników i wniosków z pracy, przygotowaniu manuskryptu i zapewnieniu integralności całej pracy.
2. Франковска-Герлак М.С., Агафонова В.В., Керимова Р.С., Соломин В.А., Шацких А.В., Халудорова Н.Б., Чубарь В.С. Флюоресцеиновая иридоангиография в диагностике сосудистых нарушений при псевдоэксфолиативном синдроме. Бюллетень сибирского отделения Российской Академии Медицинских Наук. 2014.Т.:34;4:127-131. (Irydoangiografia fluoresceinowa w diagnostyce zaburzeń naczyniowych w przebiegu zespołu pseudoeksfoliacji.) *Impact Factor* (IF)= 0,492. Wkład habilitantki w powstanie tej pracy polegał na pomysłach badania, opracowaniu założeń i koncepcji pracy, przeglądzie piśmiennictwa, udziale w zbieraniu danych, opracowaniu materiału i analizie statystycznej, interpretacji wyników i wniosków z pracy, przygotowaniu manuskryptu i zapewnieniu integralności całej pracy.

3. Агафонова В.В., Франковска-Герлак М.З., Шацких А.В., Халудорова Н.Б., Брижак П.Е., Чубарь В.С. Флюоресцеиновая иридоангиография как метод определения сосудистых нарушений в радужной оболочке у пациентов с катарактой на фоне различных стадий псевдоэксфолиативного синдрома. Офтальмохирургия. 2014;4:9-13. (Irydoangiografia fluoresceinowa jako metoda wykrywania zaburzeń naczyniowych w tęczówce u pacjentów z zaćmą na tle różnych stadiów zespołu pseudoeksfoliacji.) *Impact Factor (IF)*= 0,518 Wkład habilitantki w powstanie tej pracy polegał na pomysłe badania, opracowaniu założeń i koncepcji pracy, przeglądzie piśmiennictwa, udziale w zbieraniu danych, opracowaniu materiału i analizie statystycznej, interpretacji wyników i wniosków z pracy, przygotowaniu manuskryptu i zapewnieniu integralności całej pracy.
4. Агафонова В.В., Франковска-Герлак М.З., Шацких А.В., Халудорова Н.Б., Чубарь В.С, Брижак П.Е. Эффективность профилактического применения Докси-хема у пациентов с катарактой и с различными глазными проявлениями псевдоэксфолиативного синдрома. Практическая медицина.2013;1-3(70):86-88. (Skuteczność profilaktycznego stosowania Dobesyланu wapnia u pacjentów z zaćmą w przebiegu zespołu pseudoeksfoliacji.) *Impact Factor (IF)*= 0,215. Wkład habilitantki w powstanie tej pracy polegał na pomysłe badania, opracowaniu założeń i koncepcji pracy, przeglądzie piśmiennictwa, udziale w zbieraniu danych, opracowaniu materiału i analizie statystycznej, interpretacji wyników i wniosków z pracy, przygotowaniu manuskryptu i zapewnieniu integralności całej pracy.
5. Агафонова В.В., Франковска-Герлак М.З., Соколовская Т.В., Брижак П.Е., Тахчиди Е.Х., Узунян Д.Г. К вопросу о роли псевдоэксфолиативного синдрома в развитии и прогрессировании первичной открытоугольной глаукомы. Офтальмохирургия. 2012;3:48- 52.(Rola zespołu pseudoeksfoliacji w rozwoju i progresji jaskry pierwotnej otwartego kąta.) *Impact Factor (IF)*= 0,43. Wkład habilitantki w powstanie tej pracy polegał na pomysłe badania, opracowaniu założeń i koncepcji pracy, przeglądzie piśmiennictwa, udziale w zbieraniu danych, opracowaniu materiału i analizie statystycznej, interpretacji wyników i wniosków z pracy, przygotowaniu manuskryptu i zapewnieniu integralności całej pracy.

6. Агафонова В.В., Франковска-Герлак М.З., Соколовская Т.В., Брижак П.Е., Бессарабов А.Н. Роль местных и общесоматических факторов в развитии открытоугольной глаукомы у пациентов с глазными проявлениями псевдоэксфолиативного синдрома. Офтальмохирургия. 2013;3:60-65. (Znaczenie miejscowych i ogólnoustrojowych czynników ryzyka w rozwoju jaskry otwartego kąta u pacjentów z ocznymi objawami zespołu pseudoeksfoliacji.) *Impact Factor* (IF)= 0,359. Wkład habilitantki w powstanie tej pracy polegał na pomyśle badania, opracowaniu założeń i koncepcji pracy, przeglądzie piśmiennictwa, udziale w zbieraniu danych, opracowaniu materiału i analizie statystycznej, interpretacji wyników i wniosków z pracy, przygotowaniu manuskryptu i zapewnieniu integralności całej pracy.
7. Франковска-Герлак М.З., Брижак П. Е., Чубарь В.С., Шацких А. В. К вопросу о факторах, влияющих на суточные колебания внутриглазного давления у пациентов с псевдоэксфолиативным синдромом. Бюлленень СО РАМН. 2014;Т. 34;5:89-92. (Czynniki wpływające na dobowe wahania ciśnienia wewnątrzgałkowego u pacjentów z zespołem pseudoeksfoliacji.) *Impact Factor* (IF)= 0,492. Wkład habilitantki w powstanie tej pracy polegał na pomyśle badania, opracowaniu założeń i koncepcji pracy, przeglądzie piśmiennictwa, udziale w zbieraniu danych, opracowaniu materiału i analizie statystycznej, interpretacji wyników i wniosków z pracy, przygotowaniu manuskryptu i zapewnieniu integralności całej pracy.
8. Агафонова В.В., Франковска-Герлак М.З., Соколовская Т.В., Брижак П.Е., Бессарабов А.Н., Чубарь В.С. К вопросу о влиянии местных и общих факторов на характер суточных флюктуаций внутриглазного давления у пациентов с глазными проявлениями псевдоэксфолиативного синдрома. Практическая медицина. 2013;1-3(70):52-55. (Wpływ miejscowych i ogólnych czynników na charakter wahań dobowych ciśnienia wewnątrzgałkowego u pacjentów z objawami ocznymi zespołu pseudoeksfoliacji.) *Impact Factor* (IF)= 0,215 Mój wkład w powstanie tej pracy polegał na pomyśle badania, opracowaniu założeń i koncepcji pracy, przeglądzie piśmiennictwa, udziale w zbieraniu danych, opracowaniu materiału i analizie 10 statystycznej, interpretacji wyników i wniosków z pracy, przygotowaniu manuskryptu i zapewnieniu integralności całej pracy.

9. Франковска-Герлак М.З., Соколовская Т.В., Брижак П.Е., Чубарь В.С. Различные типы суточных тонометрических кривых у пациентов с катарактой и глазными проявлениями псевдоэкссфолиативного синдрома. *Офтальмохирургия*.2015;1:12-16. (Różne rodzaje (typy) krzywych dobowych ciśnienia wewnątrzgałkowego u pacjentów z zaćmą i ocznymi objawami zespołu pseudoeksfoliacji.) **Impact Factor (IF)**= 0,633. Wkład habilitantki w powstanie tej pracy polegał na pomysśle badania, opracowaniu założeń i koncepcji pracy, przeglądzie piśmiennictwa, udziale w zbieraniu danych, opracowaniu materiału i analizie statystycznej, interpretacji wyników i wniosków z pracy, przygotowaniu manuskryptu i zapewnieniu integralności całej pracy.
10. Малюгин Б.Э., Агафонова В.В., Франковска-Герлак М.З., Чубарь В.С. Оценка влияния факоемульсификации катаракты на уровень внутриглазного давления у пациентов с псевдоэкссфолиативным синдромом. *Офтальмологический журнал*.2015;3(494):18-23. (Ocena wpływu fakoemulsyfikacji zaćmy na poziom ciśnienia wewnątrzgałkowego u pacjentów z zespołem pseudoeksfoliacji.) **Impact Factor (IF)**= 0,165. Wkład habilitantki w powstanie tej pracy polegał na pomysśle badania, opracowaniu założeń i koncepcji pracy, przeglądzie piśmiennictwa, udziale w zbieraniu danych, opracowaniu materiału i analizie statystycznej, interpretacji wyników i wniosków z pracy, przygotowaniu manuskryptu i zapewnieniu integralności całej pracy.
11. Малюгин Б.Э., Франковска-Герлак М.З., Чубарь В.С., Шормаз И.Н. Роль топографии анатомических структур передней камеры в развитии нарушений гидродинамики у пациентов с осложненной катарактой на фоне псевдоэкссфолиативного синдрома. *Современные технологии в офтальмологии*.2016;5:65-67. (Rola topografii struktur anatomicznych komory przedniej w rozwoju zaburzeń hydrodynamiki u pacjentów z zaćmą wikłającą w przebiegu zespołu pseudoeksfoliacji.) **Impact Factor (IF)**= 0,772 Wkład habilitantki w powstanie tej pracy polegał na pomysśle badania, opracowaniu założeń i koncepcji pracy, przeglądzie piśmiennictwa, udziale w zbieraniu danych, opracowaniu materiału i analizie statystycznej, interpretacji wyników i wniosków z pracy, przygotowaniu manuskryptu i zapewnieniu integralności całej pracy.

12. Франковска-Герлак М.З., Малюгин Б.Э., Чубарь В.С., Бессарабов А.Н. Сравнительная оценка суточных кривых ВГД у пациентов с осложненной катарактой на фоне псевдоэксфолиативного синдрома до и после факоэмульсификации. Офтальмохирургия.2020;3:24-31. (Analiza porównawcza krzywych dobowych ciśnienia wewnątrzgałkowego u pacjentów z zaćmą wikłającą w przebiegu zespołu pseudoeksfoliacji przed i po fakoemulsyfikacji z wszczepem wewnątrzgałkowym.) *Impact Factor* (IF)= 0,763
- Wkład habilitantki w powstanie tej pracy polegał na pomysśle badania, opracowaniu założeń i koncepcji pracy, przeglądzie piśmiennictwa, udziale w zbieraniu danych, opracowaniu materiału i analizie statystycznej, interpretacji wyników i wniosków z pracy, przygotowaniu manuskryptu i zapewnieniu integralności całej pracy.

Analiza bibliometryczna, przeprowadzona w celu oceny dorobku naukowego, kandydatki wykazała:

- Ogólna liczba opublikowanych prac 80
- Liczba monografii – 1
- Ogólny *Impact Factor* – 17,215

Oceniając całość dorobku naukowego kandydatki, należy podkreślić, że jej zainteresowania są spójne i dotyczą głównie zagadnień patogenezy i leczenia zabiegowego jaskry. Publikacje habilitantki mają bardzo duże znaczenie poznawcze i kliniczne, o czym świadczy wysoki współczynnik oddziaływania (IF). Także dorobek organizacyjny i dydaktyczny zasługuje na uznanie. Na duże doświadczenie zawodowe wskazuje przebieg pracy klinicznej

Z pełnym przekonaniem stwierdzam, że dorobek naukowy, organizacyjny i dydaktyczny Dr .n. med. Małgorzata Frankowskiej-Gierlak spełnia wszelkie kryteria niezbędne do uzyskania stopnia doktora habilitowanego nauk medycznych.

Wniosuję do Rady Dyscypliny Nauk Medycznych Instytutu Centrum Zdrowia Matki Polki o nadanie Dr n. med. Małgorzacie Frankowskiej-Gierlak stopnia doktora habilitowanego.

Prof. dr hab. n. med. Wojciech Omulecki

Łódź, 23 sierpnia 2021